

[Poul Møller.]

skatteniveaueet være steget noget i det kommende år, hvis regeringens beregninger i øvrigt holder stik.

Den højtærede finansminister har indfriet et løfte, han gav mig i fredags om at gøre mig bekendt med regeringens skøn vedrørende statsfinansernes stilling i indeværende år og i det kommende finansår. Jeg takker for de oplysninger, jeg har fået herom, og jeg kan vel røbe, at det heraf fremgår, at regeringen regner med et overskud på 1 065 mill. kr. i dette finansår, altså i det finansår, vi går ud af om en 3 ugers tid. Nu ville jeg selv på nuværende tidspunkt tro, at dette skøn var sat noget i underkanten. Ja, den højtærede finansminister ryster på hovedet, men det skal han være forsigtig med. Ikke fordi jeg tror, hovedet ikke kan tåle det, men fordi jeg ikke er sikker på, at han får ret, når det kommer til stykket. Hans forgænger rystede også mange gange på hovedet og sagde, at de skøn, han var kommet med, var rigtige, men når de endelige tal blev gjort op, når statsregnskabet forelå, så det altid ud til, at skønnene, selv de seneste, lå i underkanten. Jeg tør næsten tage et væddemål med den højtærede finansminister om, at overskuddet i det år, vi nu befinder os i, vil blive noget større end forudset på nuværende tidspunkt. Det fremmer imidlertid næppe debatten om økonomiske problemer at lade den dreje sig om, hvorvidt tallet bliver 1 065 mill. kr. eller et sted i nærheden af 1 200 mill. kr. Det er i hvert fald udtryk for et meget, meget betydeligt overskud og dermed også udtryk for, at der har fundet en meget voldsom overbeskatning sted i det sidste år i det danske samfund. Jeg kan ikke lade være med at sige, at da venstre og det konservative folkeparti den 4. oktober 1959 vedtog fælleserklæringen, byggede vore skøn på, at der i dette finansår, 1960-61, ville blive et overskud på 1 100 mill. kr.; det blev dengang betragtet som fuldstændig fantasi, som en fuldstændig umulighed, som grebet ud af luften, men nu er regeringen altså nået frem til de 1 065, hvilket meget stærkt nærmer sig det skøn, vi fremførte allerede på det tidspunkt.

Hvad angår dette store beløb, 1 065 mill. kr., så er det ikke nok kun at vurdere denne

overskudspolitik for et enkelt finansår. Hvis man ser på det samlede overskud på statens drifts- og anlægsbudget gennem en længere periode, f. eks. gennem de sidste 4 finansår, begyndende med finansåret 1957-58 og sluttede med finansåret 1960-61 — i det sidste år regner jeg altså med regeringens tal — så vil det samlede overskud på statsfinanserne i denne 4-årige periode have udgjort 3 212 mill. kr., som man har taget fra borgerne uden at skulle anvende dem til almindelig dækning for statens drifts- og anlægsgudgifter. Er det ikke naturligt, at man så stiller det spørgsmål: er en sådan overbeskatning inden for en 4-årig periode rimelig? Må den ikke give anledning til betænkeligheder, også betænkeligheder inden for regeringspartierne? Tilsyneladende giver den ingen anledning til betænkeligheder hos regeringen, for den fremsætter nu skatteforslag, der medfører, at overskuddet for næste år regnes med at blive praktisk taget lige så stort som for indeværende år, altså mere end 1 milliard kr. Jeg synes, det er nødvendigt, at vi endnu en gang fremfører, at vi tror, at overskud af denne størrelse presser omkostningerne unødigt i vejret. Disse 3 212 mill. kr. kan ikke blive, bliver ikke og er ikke blevet betalt, uden at det har fået virkning på priserne og derigennem får virkning på landets spareevne set i forhold til udlandet. Det er værd at spørge — fordi vi fra alle sider er klar over, hvilken betydning omkostningsniveaueet har ikke mindst under hensyn til den markedsdannelse, vi er trådt ind i, og under hensyn til de store vanskeligheder, landbruget har med at klare en rentabel virksomhed, når kun omkostningerne og ikke salgspriserne stiger — om ikke denne overskudspolitik har påvirket omkostningerne i uheldig, i opadgående retning.

Motiveringen for denne overskudspolitik har nationaløkonomisk været den, at man derigennem ville holde igen på forbrugsstigningen; men der er noget kinesisk i at indrette sig på den måde, at man tillader lønningerne at stige, tager ganske roligt på, hvilken lønhøjde der kommer, og samtidig siger: vi tager en sådan overskuddsdækning, en så hård beskatning, at det ikke spiller nogen som helst rolle, om man tilkæmper sig højere lønninger ude i arbejdsmarkedet.